

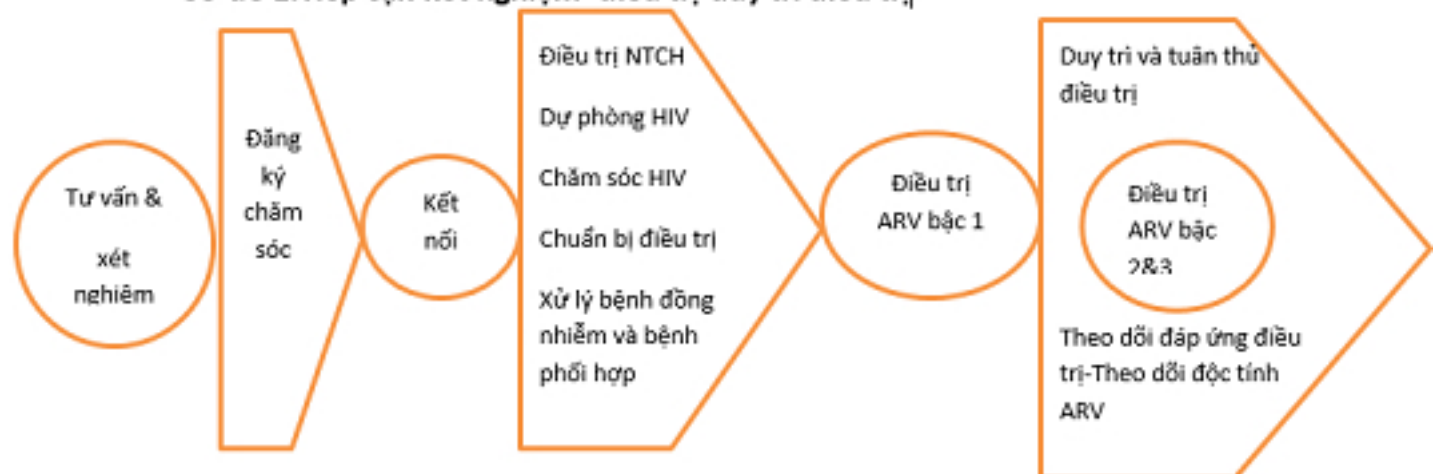
Bs CKI Trần Ngọc Hân - Khoa YHND

1. Tình hình dịch HIV/AIDS

Kể từ ca nhiễm HIV đầu tiên được phát hiện năm 1990 tính đến ngày 31/12/2014, toàn quốc có 226.964 trường hợp nhiễm HIV (trong đó 71.433 người bị chuyển sang giai đoạn AIDS) và 71.368 trường hợp nhiễm HIV/AIDS đã tử vong. Số người nhiễm HIV được phát hiện hàng năm có xu hướng giảm trong 7 năm gần đây nhưng vẫn ở mức cao, với khoảng 12.000-14.000 trường hợp nhiễm mới mỗi năm.

Tính đến cuối năm 2014, 100% số tỉnh thành phố, 98,9% số quận huyện và 80,3% số xã, phường đã có người nhiễm HIV. Một số xã, phường có số người nhiễm HIV cao gấp 10 lần số ca nhiễm trung bình của toàn quốc và tập trung chủ yếu ở các vùng xa và dân tộc thiểu số. Dịch HIV ở Việt Nam tập trung chủ yếu ở ba nhóm quần thể có hành vi nguy cơ lây nhiễm HIV cao là người tiêm chích ma túy, nam quan hệ tình dục đồng giới và phụ nữ bán dâm.

Sơ đồ 1: Tiếp cận-xét nghiệm- điều trị-duy trì điều trị

2. Đáp ứng của ngành y tế

Trải qua 25 năm phòng, chống HIV/AIDS, nước ta đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong việc đẩy lùi dịch HIV. Tính đến tháng 12/2014 đã có 92.843 người nhiễm HIV được điều trị ARV miễn phí, trong đó 88.321 người lớn và 4.522 trẻ em. Tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm người tiêm chích ma túy và phụ nữ bán dâm đã giảm đáng kể nhờ những hoạt động can thiệp dự phòng. Chương trình điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone đã điều trị trên 25.000 người tiêm chích ma túy.

Chương trình Dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con được cải thiện rõ rệt. Đợt bao phủ xét nghiệm HIV trong phụ nữ mang thai tăng từ 11% năm 2005 lên 71% vào năm 2014. Tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm trẻ sinh ra từ mẹ nhiễm HIV được điều trị dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con giảm từ 10,8% năm 2010 xuống còn 3,2% trong năm 2014.

3. Hướng đến kết thúc AIDS vào năm 2030

Nhằm đạt mục tiêu kết thúc AIDS vào năm 2030, Việt Nam đang thực hiện nhiều các biện pháp can thiệp theo chiến lược 90-90-90. Theo đó vào năm 2020, 90% người nhiễm HIV được biết tình trạng HIV của họ, 90% người nhiễm HIV đã biết tình trạng nhiễm HIV được điều trị bằng thuốc ARV và 90% người nhiễm HIV điều trị ARV đạt được tải lượng HIV dưới ngưỡng phát hiện. Việt Nam đang tập trung can thiệp vào quần thể có hành vi nguy cơ cao theo hướng chăm sóc liên tục từ tiếp cận-xét nghiệm-điều trị-duy trì điều trị với mục tiêu chẩn đoán sớm điều trị sớm thông qua phác đồ pháp tiếp cận cá nhân hóa.

Tiếp cận mới trong chăm sóc và điều trị HIV/AIDS trong giai đoạn tiếp theo tập trung vào việc mở rộng điều trị ARV, lồng ghép điều trị HIV/AIDS vào hệ thống y tế chung, ưu tiên hệ thống chăm sóc sức khỏe ban đầu, chuyển các dịch vụ chẩn đoán, chăm sóc, điều trị, dự phòng và hỗ trợ HIV/AIDS vào hệ thống y tế cơ sở. Một số điểm ưu tiên trong chăm sóc và điều trị trong giai đoạn tiếp theo:

- Chẩn đoán sớm và điều trị sớm: Đa dạng hóa mô hình tiếp cận và xét nghiệm HIV để phát hiện sớm nhiễm HIV. Điều trị sớm ARV cho một số nhóm ưu tiên không phụ thuộc vào xét nghiệm tải lượng CD4;
- Hình thành chuỗi cung cấp dịch vụ chăm sóc và điều trị HIV liên tục từ tiếp cận đến giảm nguy cơ cao từ chẩn đoán HIV, điều trị ARV và duy trì điều trị lâu dài;
- Tập trung cung cấp dịch vụ vào khu vực địa lý có người nhiễm và nhu cầu điều trị nguy cơ cao;

Tình hình dịch HIV/AIDS và đáp ứng của ngành y tế

Viết bởi Biên tập viên

Thứ năm, 17 Tháng 12 2015 18:45 - Lần cập nhật cuối Thứ năm, 17 Tháng 12 2015 19:01

- Liên kết các dịch vụ phòng chăm sóc điều trị và hỗ trợ người nhiễm HIV/AIDS vào hệ thống y tế sẵn có;
- Phân cấp các dịch vụ chăm sóc và điều trị tại tuyến y tế cơ sở; kết nối với các tổ chức dân số xã hội và các tổ chức hỗ trợ đưa vào công đồng, câu lạc bộ đồng đồng và các tổ chức xã hội khác;
- Tăng cường nâng cao chất lượng dịch vụ.

Nguồn: Thông tin Hệ thống dữ liệu quốc gia, điều trị và chăm sóc HIV/AIDS của Bộ Y Tế năm 2015